

SWOT-3 (SWOT) analýza oblasti vzdělávání pro správní území ORP Ostrava

Výstupem práce pracovních skupin dle Metodiky tvorby MAP v oblasti vzdělávání (Postupy MAP II) je mj. revize analýzy stavu a potřeb aktérů ve vzdělávání v území a revize SWOT-3 analýz. Tato se provádí v případech, pokud došlo k významným změnám a posunům v hodnocení situace na základě aktualizovaných podkladových informací, v případě, kdy stávající SWOT-3 analýza obsahuje popis problémů a potřeb, ale ne popis příčin a v případě, pokud dříve provedená SWOT analýza nezahrnuje všechny aspekty tří povinných témat. Povinně se provádí SWOT-3 analýzy pro tři témata, v rámci MAP ORP Ostrava II byly vytvořeny SWOT analýzy za každou zřízenou pracovní skupinu, resp. oblast zájmu konkrétní pracovní skupiny, tedy:

1. PS pro předškolní vzdělávání a péči,
2. PS pro rozvoj čtenářské gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka,
3. PS pro matematickou gramotnost a k rozvoji potenciálu každého žáka,
4. PS pro rovné příležitosti,
5. PS pro kariérové poradenství,
6. PS pro financování.

SWOT analýza prioritních oblastí rozvoje – Pracovní skupina pro předškolní vzdělávání a péči

1) Materiální podmínky vzdělávání

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• na většině území dostatečné kapacity a dostupnost MŠ• široká nabídka škol (vznik firemních a soukromých MŠ, různé vzdělávací programy)• školy a třídy pro děti se SVP, které vykazují velmi kvalitní práci• investice do škol ze strany zřizovatelů• spádovost dětí na celé území Ostravy• vzdělávání jako priorita pro strategický rozvoj města Ostravy – dotační programy, ozdravné programy• možnost zapojení se do rozličných projektů• kvalitní prezentace škol – webové stránky....	INFRASTRUKTURA ŠKOL – nepodmíněná navýšením kapacity • chybí bezbariérové vstupy do škol• nevyhovující stávající prostory (inkluze, technické a jazykové vzdělávání, gramotnosti...)• kapacita MŠ• v MŠ chybí odborné učebny či koutky• chybí sportoviště (hřiště, tělocvičny)• nutná úprava venkovních prostor (zahrady, venkovní učebny)• nevyhovující zázemí pro pedagogy• chybí prostory a vybavení pro duševní hygienu dětí (sauna, relax. místnosti) VYBAVENÍ ŠKOL • nedostatečné materiální podmínky pro vzdělávání dětí mladších 3 let• nízká úroveň IT vybavení v MŠ

PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
možnost čerpání fin. prostředků z evropských fondů, SMO, zřizovatelů... i pro MŠinvestice do infrastruktury MŠ bez podmínky zvyšování kapacity - vybudování odborných učeben, kabinetů, odpočinkových zón, tělocvičen, leháren, víceúčelové využívání rozšiřovaných prostor MŠ	rozdílná úroveň materiálních podmínek jednotlivých MŠnormativ je stále vázán na počet dětí včetně školních jídelen a provozních zaměstnancůpožadavky na prodloužení pracovní doby MŠ – silný dopad na psychiku dětí, nepřekrývání učitelek = snížení úrovně vzdělávání ...

2) Lidské zdroje

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
kvalifikovaní pedagogové v MŠ, zvyšující se počet vysokoškolsky vzdělaných pedagogů v MŠschopnost pedagogů být zároveň pedagog, organizátor, manažer... (realizace projektů atd.)podílení se nepedagogických zaměstnanců školy na činnostech (pomoc při akcích, soutěžích apod.)umění získávat finanční prostředky z různých zdrojůochota se stále vzdělávatdiagnostické dovednosti učitelek MŠ (velký počet učitelek s vysokoškolským speciálně pedagogickým vzděláním)	vysoké počty dětí ve třídách na učitelku v době vzdělávacích aktivit - přetížení učitelek – učitelky pracují po většinu dne s dětmi samy (překryv 2,5 hod zabezpečí čas od 10:00 do 12:30 hod), nemají asistenta, narůstá počet dětí, které potřebují individuální přístup, což při počtu 28 dětí není možné zajistit = frustrace učitelekneexistující pozice speciální pedagog v MŠ (učitelky se speciálně pedagogickým vzděláním pracují jako třídní učitelky)neexistující standardní pozice sociální pedagog v MŠ (pouze ze šablon)nízká praktická připravenost nově (po studiu) nastupujících pedagogůdemotivující finanční ohodnocení učitelek MŠ a s tím souvisí nízká prestiž ve společnosti v porovnání s ostatními učiteli ZŠ, SŠnízké možnosti ohodnocení v nenárokových složkách platu, tzn. malé finanční ohodnocení nadprůměrných a aktivních učitelek MŠ (návrát k platovému postupu po odpracovaných letech)stále finance dle počtu dětí, při snížení počtu dětí v průběhu školního roku dochází ke snížení úvazků učitelkám - i když pracují stejně kvalitně - demotivujícímálo příležitostí a financí ke vzdělávání učitelek (nutnost zajištění provozu MŠ)omezené možnosti čerpání samostudia z organizačních důvodů (MŠ otevřeny téměř po celý rok)

PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• navýšení počtu pedagogů ve třídách, pomocných pedagogů, asistentů pedagogů, (snížení počtu dětí ve třídách) • standardně zavedení pozice speciální pedagog, psycholog, sociální pedagog do personální kapacity školy • vzdělávání pedagogů (speciální pedagogika, nadané děti ...) • adaptační programy pro nové pedagogy (mentoři - stávající pedagogové) • spolupráce se SŠ s pedagogickým zaměřením, OU (praxe studentů více individuálního charakteru na MŠ – na nichž je zaměstnanec pověřený vedením těchto praxí a zajišťující odbornost těchto praxí) • zahraniční stáže v rámci předávání dobré praxe • finanční ohodnocení učitelek, které si zvýší vzdělání a propojí tak praxi s novými poznatky • komunikace mezi školami – MAP, přenos dobré praxe. společné projekty spolupráce s DOV • vytváření komunikačních platforem mezi všemi složkami ovlivňujícími úroveň vzdělávání a chod škol	• stále se zvyšující požadavky na práci ředitelů i učitelů (co do rozsahu i odbornosti), ale nedochází k navyšování počtu zaměstnanců škol (čeká se, jak dlouho to tito vydrží) • zatížení vedení MŠ administrací (šablony, granty, projekty.... pro zlepšení materiálních podmínek školy, tabulky, dotazníky) místo vedení MŠ • z důvodu nevyhovujícího finančního ohodnocení malý zájem o práci pedagoga, - odchod mladých pedagogů po krátké praxi z povolání • obsáhlá, stále rostoucí administrativa • ohrožení syndromem vyhoření, psychická vyčerpanost, zdravotní obtíže u kvalitních pedagogů • malé pravomoci pedagogů, nepevná pozice pedagogů (zřizovatel, kraj i MŠMT dá vždy za pravdu zákonným zástupcům a nepodpoří ředitele a učitele – politická nekorektnost), odchod kvalitních ředitelů a učitelů • odliv vzdělaných lidí z regionu • stále se měnící legislativní podmínky nabourávají plynulý chod škol • pomocný personál (chůvy, školní asistenti, sociální asistenti...) – NE ZE ŠABLON

3) Podmínky pro inkluzi a integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• existence mobiliáře kompenzačních pomůcek pro rodiny • velká flexibilita a kreativita pedagogů • různorodost zájmového vzdělávání • neformální vzdělávání, které SVČ poskytují • již nyní jsou zařízení, která úspěšně vzdělávají děti se SVP a vykazují velmi dobré výsledky práce • existence SPC pro jednotlivá zdravotní postižení	• vysoké počty dětí na třídách pro inkluzivní vzdělávání, nedostatečné kapacity pedagogických pracovníků pro daný počet dětí • nepřipravenost škol na inkluzi – nedostatečné vzdělání pedagogů ve speciální pedagogice a práci s dětmi se SVP, nedostačující prostory, vybavení speciálními pomůckami, kompenzačními pomůckami.... • nedostatečná kapacita PPP a SPC – dlouhé čekací lhůty, formální odborné zprávy z vyšetření a podpůrná doporučení • administrativní zátěž – vypracovávání IVP bez další odborné podpory

	• chybějící speciální pedagogové na školách • školy nemají bezbariérové přístupy • neexistence centra odborné krizové intervence v oblasti vzdělávání (předškolní aj.) • nepropojení školního a sociálního prostředí
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• výzvy pro získání financí na - speciální pomůcky, výměnné stáže, vytvoření bezbariérových vstupů, vzdělávání pedagogů a ředitelů v oblasti speciální pedagogiky, inkluze, nadání, technického vzdělávání....) • zřízení mobiliáře kompenzačních pomůcek pro školy a školská zařízení • rozšíření spolupráce s PPP a SPC, včasný monitoring • zvýšení kompetencí pro učitelky MŠ s magisterským speciálně pedagogickým vzděláním – diagnostika, podklady pro podpůrná opatření ... (jejich finanční ohodnocení za tuto odbornou práci nad rámec běžné mzdy) - specialista krizové intervence • vyhledávání a práce s nadanými a talentovanými dětmi – koordinátoři • učení se jeden od druhého – příklady dobré praxe, stáže pro ředitele, pedagogy	• předsudky a neinformovanost společnosti vedoucí k negativním postojům vůči inkluzi • špatné podmínky pro inkluzi – chybí odborníci přímo v pedagogickém sboru

4) Průběh a výsledky vzdělávání

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• pestrá nabídka vzdělávání – každá MŠ se profiluje jinak, má vlastní ŠVP • do vzdělávací práce jsou zařazovány moderní trendy, nové metody a přístupy • zájmové vzdělávání, které následně může vést k výběru povolání • zájmové vzdělávání, které umožňuje vyrovnat případnou neúspěšnost ve formálním vzdělávání • v zájmovém vzdělávání se vyskytuje šikana velmi zřídka	• možnosti úpravy režimu pro děti vyžadující speciální vzdělání (neklid, odpočinkové aktivity, relaxace, speciálně pedagogická intervence...) • nedostatek terapeutické pomoci pro děti se SVP • chybí krizová intervence na MŠ • zájmové vzdělávání je poskytováno za poplatek - některé děti jsou z něj vyloučeny • vysoké požadavky na odbornost učitelky (zajištění širokého spektra vzdělávací nabídky,

• neobvyklé a zajímavé metody práce • poskytování neformálního vzdělávání	široké věkové spektrum dětí, široké spektrum dětí se SVP, které MŠ jako první identifikují)
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• individuální přístup k dětem – vyžadující větší počet pedagogických pracovníků • týmová práce ve všech oblastech vzdělávání • navýšení personální kapacity škol • standardizace pozic - speciální pedagog, logoped, psycholog, sociální pedagog do v běžném provozu škol • finanční podpora projektů v rámci prevence rizikového chování pro MŠ	• bez zajištěných potřebných podmínek dochází k narušení běžného vzdělávání intaktních dětí • neadekvátní, neprofesionální odborná pomoc dětem s problémy • pokud dítě není včas diagnostikováno a neposkytuje se mu včasná krizová intervence – zásah do celého vzdělávacího systému MŠ • obsáhlá administrativa • při ubývání dětí, snižování úvazků učitelek MŠ – nedostatečná personální kapacita pro kvalitní inkluzivní i běžně pedagogickou práci • neutěšená ekonomická, hodnotová a morální situace ve společnosti

5) Spolupráce školy a rodiny

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• možnosti škol ovlivnit názory a hodnoty rodin a potažmo i široké veřejnosti • zájmové aktivity pro děti i pro rodiče a prarodiče • individuální přístup a konzultace s rodiči • školy a školská zařízení jsou komunitní mi centry pro život v obci • MŠ mají plán spolupráce s rodinou	• malá informovanost rodin s intaktními dětmi • rodiče dětí s postižením požadují zpravidla náročnější přístup – nejsou v MŠ kompetentní pracovníci • rozdílné představy o možnostech spolupráce školy s rodiči • omezené možnosti budov MŠ pro vzájemné setkávání učitelek a rodičů
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• organizování akcí, které umožní potřebnou osvětu v rámci potřeb dětí, inkluzivního vzdělávání, společenských hodnot ... • akce na základě potřeb rodičů	• střet s překážkou, kterou není MŠ schopna vyřešit bez odborných pracovníků • nedostatek času rodičů • odkládání dětí do zájmových útvarů (hlídání za relativně nízkou finanční částku) • nezájem rodičů o aktivity školy, komunikaci

6) Ostatní faktory

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
	• nefunkční systémové pojetí, nedostatek vhodných podpůrných programů • slučování MŠ a ZŠ

	• MŠ sloučeny do větších subjektů – odloučená pracoviště• chybí podpora škol ze strany KÚ, zřizovatelů• platové tarify – učitel MŠ 8 -9 p. t., na ZŠ od 12. p. t.
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• užší propojení MŠ s OU – praxe studentů, komunikace o potřebách v přípravě studentů• projekty širokého záběru v rámci městských obvodů, města OV, spolupracujících měst, mezinárodní• prezentace profese a její významnosti mezi laickou i odbornou veřejností• pracovní skupina předškolního vzdělávání a péče v rámci MAP	• vyhoření pedagogů – pozdní odchod do důchodu• nerespektování duševní hygieny dětí (děti po 12 měsících až 10 a více hod v zařízení, velký počet dětí ve třídách - odhlížení od alarmujícího duševního i zdravotního stavu Již předškolních dětí

SWOT analýza prioritních oblastí rozvoje – Pracovní skupina pro rozvoj čtenářské gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka

1) Materiální podmínky vzdělávání

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Materiální vybavení, učebny• Pestrá nabídka učebnic na trhu• nabídka dotačních programů• opora ve veřejných knihovnách• ICT technika• Nabídka SVČ, DDM – prostor, vybavení• mentorské a lidské kapacity části učitelů a ředitelů• příklady dobré praxe a sdílení zkušeností• dostatečná hodinová dotace CJ• krajská vize a program YES, I DO• dostupnost mezinárodní komunikace• dostupnost mobilních zařízení	• nevyužívání moderních učebnic, které jsou k dispozici-finančně náročné• školní knihovny-finančně a personálně, prostorově náročný provoz, vč. udržitelnosti• opora ve veřejných knihovnách• školní knihovna není vždy jednou z priorit vedení škol• nedostatečné využívání knihovního fondu, zastaralý knihovní fond, nevyužití ve výuce ze strany pedagogů, nevhodná literatura• nedostatečné mater. tech. podmínky pro rozvoj ČG mimo školu (exkurze...)• zastarávající ICT technika při výuce - nutná obnova, smysluplné využívání ICT ve třídách a v rámci volnočasu• chybí vize využití digitálních technologií, národní plán CJ• stagnace kurikul škol a ŠVP• zastaralá nabídka DVPP – neobsahuje principy, modely, směry• chybí sebereflexe učitelů ve výuce• chybí dostupnost nástrojů pro měření výsledků• chybí data a analýza výchozího stavu• zastaralé učebny, odborné učebny• nízké využívání nových technologií ve výuce vč. volnočasu• vysoké počty žáků ve třídách, kapacita školy• speciální technické a materiální vybavení pro práci i s handicapovanými dětmi Předchozí návrhy lze shrnout – je nutné se zaměřit na: • na zabezpečení kvalitních učebnic a výukových materiálů;• na doplnění knižního fondu školních knihoven;• na vytvoření nebo další vybavení specializovaných učeben pro výuku čtení a literární výchovy;

	• na získání prostředků pro zřízení pozice školního knihovníka s kompetencí připravovat a realizovat knihovnické lekce, besedy a přednášky o literární tvorbě a osobnostech české i světové literatury;• na pojetí školní knihovny jako vzdělávacího, informačního centra, získání knih k absenčním výpůjčkám, zabezpečení internetového připojení, možnost využití knihovny i mimo dobu školní výuky apod.• na tvorbu podmínek pro spolupráci školní a veřejné knihovny.
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• zjednodušení evidence knižního fondu pro knihovníky• rekonstrukce stávajících školních knihoven, vybudování nových s dostatečnou prostorovou kapacitou /i studovna/• vybudování čtenářských koutků, nástěnek, jiných prostor...• využití dotačních programů• aktualizace fondu a technického vybavení školní knihovny• větší podpora ze strany zřizovatele• široká nabídka literatury různého žánru pro všechny věkové skupiny• digitální hnízda ve třídách• nákup interaktivních učebnic a knih• bezpečné připojení internetu• digitální výukové zdroje• mezinárodní mobility učitelů a ředitelů• digitální obsah a nástroje pro DVPP• poradenství a mentoring• mimoškolní aktivity v CJ• vývoj výukových materiálů s atraktivním obsahem• zapojení zaměstnavatelů• využití nových výukových materiálů• rozšíření stávajících kvalitních materiálů mezi učitele	• nedostatek financí• nezájem zřizovatele, vedení školy, učitelů, žáků• neschopnost /nechuť/ nezkušenost/získat finance z dotačních programů OP VVV, IROP aj.• nekoncepčnost a nahodilost aktivit státu vůči učitelům a žákům• nízké požadavky státu a pokračující absence sledování a vyhodnocování naplňování cílů• nezájem učitelů o vlastní rozvoj a vzdělání• nezájem ředitelů o CJ, nemají strategii• přeceňování výsledků testování 15. a 18. letých• neochota učitelů měnit obsah a cíl výuky

Za nosné považují informace o mentorských kapacitách pedagogů – vidím jako vhodné zaměřit se: • na tvorbu školních center pro výměnu zkušeností, příkladů dobré praxe, např. vybraná škola jako centrum pro danou lokalitu;• na zřízení center, která budou plnit roli poradenských center pro pedagogy, žáky a rodiče;• tvorba výukových materiálů (za honorář) v tištěné a zvláště elektronické podobě;• centra jako prostor pro sebereflexi pedagogů, vytváření nástrojů pro ověřování dosažených výsledků vzdělávání;• kontakt s odborníky na ČG, semináře;• podpora spolupráce školy a rodiny, informace pro rodiče o ČG a významu jejího posilování pro další studium žáků a celoživotní vzdělávání;• spolupráce mezi školami – stáže pedagogů, následky v hodinách kolegů	

2) Lidské zdroje

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• pestrá nabídka v oblasti výuky cizích jazyků – školení pedagogů• využití kreativních pedagogů v centrech dobré praxe ...• ochota pedagogů vzdělávat se	• zažitě stereotypy• nechuť na sobě pracovat• nechuť pedagogů přizpůsobit výuku jinému prostředí, než je třída• nedostatečně praktická příprava budoucích učitelů• nedostatek odborníků v oblasti ČMG na SVČ, DDM (asistenti, logopedi, spec. pedagogové, psychologové), veřejných knihovnách• absence DVVP pro ostatní učitele matematiky• pestrá nabídka v oblasti výuky cizích jazyků – školení pedagogů –nedostatek financí, časová náročnost• nepříznivý vývoj školství směrem k pedagogům• slabé povědomí pedagogů o nových trendech a vývoji• nedostatek kvalifikovaných pedagogů pro výuku cizích jazyků

	• obsazenost míst na školách ze strany méně aprobovaných vyučujících cizích jazyků • ve školní knihovně nepracuje knihovník, knihovna není odborně vedena
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• kvalifikovaní pracovníci (knihovník) • pedagogické vzdělávání pro knihovníky obecně (kurzy, semináře aj.) • DVPP • spolupráce s kolegy v oboru • spolupráce s odborníky • příprava budoucích učitelů – seznámení se se všemi formami a metodami výuky • motivace a podpora tvůrčích učitelů k tvorbě a sdílení materiálů pro výuku • motivace učitelů se dále vzdělávat • využívání rodilých mluvčích ve výuce • spolupráce s fakultami VŠ, workshopy, podpora nadaných a talentovaných dětí, oborová soustředění i v rámci zájmového vzdělávání - financování • budování znalostních kapacit, spolupráce s VŠ, financování dlouhodobějších stáží studentů • využití dotačních programů • semináře pro rodiče a děti (zvláště v prvních ročních školní docházky) o čtení, ukázky, jak s dětmi číst, jak rozvíjet rozhovor o přečteném, dál pracovat s textem	• syndrom „vyhoření“ • nadměrná zátěž (vysoké počty žáků ve třídách, přebujelá administrativa, zhoršené chování žáků i rodičů, časté změny ze strany MŠMT) • nedostatečné ocenění práce • nízká flexibilita k přizpůsobení se změnám a situacím • stres • pozornost pedagoga zaměřená na jiné než pedagogické činnosti • nízká schopnost zvládnutí nevhodných projevů žáků • nechuť ke spolupráci (pedagog – rodič nebo rodič – pedagog) • nechuť přizpůsobovat se změnám • nechuť sebevzdělávání u některých pedagogů • nechuť pracovat moderními formami a metodami výuky • stárnutí pedagogického sboru • odkládání kariérního řádu • neochota sdílet vlastní nápady a materiály do výuky

3) Podmínky pro inkluzi a integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• schopnost pedagogů přizpůsobit se novinkám a změnám • Pedagogové dokáží integrovat žáky • školy již dlouhodobě žáky integrují	• kvalitně vybavené odborné učebny • nedostatek pomůcek • nedostatek kvalifikovaných pracovníků a asistentů • nedostatečný individuální přístup vyučujícího • ne všichni pedagogové jsou vzděláni v oblasti

	práce s žáky se SVP • školy nejsou bezbariérové• chybí úplná školní poradenská pracoviště• nepřipravené podmínky ze strany MŠMT pro inkluzi
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• motivace integrovaných žáků spolužáky k lepším studijním výsledkům• práce s nadanými a talentovanými žáky• biblioterapie• DVPP• dlouhodobější stáže, příklady dobré praxe na školách vč. zahraničních, financování, práce s dětmi• diskuse a spolupráce s odborníky• dobré pilotní ověření projektu• Identifikace nadaných a talentovaných žáků a práce s nimi• Koordinátor pro nadané	• pocit méněcennosti integrovaných žáků před ostatními spolužáky• obtížné motivování dobrých žáků k práci a snadný příklon k průměrnosti• zúžení možností aktivit celé třídy• ne všechny žáky lze úspěšně integrovat• zákonným zástupcům je přisuzována pravomoc vyjádřit se k integraci svého dítěte i v případě, kdy integrace je problematická a ohrožuje vzdělávání dalších žáků třídy

4) Průběh a výsledky vzdělávání

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Využívání moderní vyučovací form a metod (myšlenkové mapy, kritické myšlení aj.)• spolupráce s veřejnými knihovnami (besedy, knihovnické lekce aj.)• velká nabídka možností celoživotního vzdělávání• spolupráce školní a veřejné knihovny	• nízká motivace žáků k tomu, aby využívali při vyhledávání informací více typů informačních zdrojů, než jen internet• nedostatek metodiky ke gramotnostem• nedostatek pracovních listů nedostatečné zařazování čtenářských dílen do výuky ze strany pedagogů• málo praktických DVPP• klesající úroveň porozumění čtenému textu, neschopnost dětí se soustředit, dlouhý text je odradí – vliv na úspěšnost v ostatních oborech• malá slovní zásoba dětí• Slabá vnitřní motivace žáků• malé propojení mezi předměty• chybí srovnání žáků a zjištění stavu výsledků vzdělávání v jednotlivých oblastech• nezbývá dostatečný čas na vlastní výuku

PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
Vytvoření odborné sekce školních knihovníků na úrovni města – výměna zkušeností, metodické vedení aj. přirozené využívání naučených dovedností v běžném životě (čtení v domovech pro seniory, v nemocnicích aj.) podpora ČG v rámci volnočasových aktivit výuka přímo ve školních knihovnách přístup žáků do školní knihovny nejen ve výuce, ale i během přestávek výměnné pobyty pedagogických pracovníků – příklady dobré praxe pobytové výjezdy žáků tematicky zaměřených zapojení žáků do chodu školní knihovny zapojení žáků do literárních, divadelních, recitačních aj soutěží podpora ČG v rámci ŠVP (stanovení konkrétních cílů) změna priorit v cizojazyčné výuce, důraz na komunikaci	přetechnizovaný svět dětí malý zájem o četbu ze strany dětí časté změny výukových priorit (čt. gram., jazykové vzděl., ICT znalosti, inkluze – tříštění pozornosti, únava pedagogů) nekonceptnost řízení resortu klesající úroveň vědomostí žáků malý zájem rodičů o školní výsledky na střední školy jsou přijímáni i žáci, kteří mají neodpovídající výsledky a školu nedokončí vzdělání není prioritou

5) Spolupráce školy a rodiny

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
spolupráce s rodiči v rámci projektů, akcí podporujících gramotnosti sponzoring	Rodiče neznají cíle vzdělávání v jednotlivých ročnících a předmětech Přenechávání zodpovědnosti za výchovu a vzdělávání na škole neochota mnoha rodičů podílet se na životě školy
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
zapojení rodinných příslušníků do akcí na podporu gramotnosti (společné čtení i v cizím jazyce aj.) poradenství pro rodiče ve všech oblastech	malá podpora rodiny v oblastech gramotnosti malá návštěvnost veřejných institucí (vzor rodičů)

6) ostatní faktory

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
velký výběr literatury vč. cizojazyčné pro všechny věkové skupiny	chybějící závazná legislativa k provozování školních knihoven a funkce knihovníka opomenutí 2. cizího jazyka

PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
připravenost na čerpání financí z OP v příštím programovém období zlepšení postoje veřejnosti ke školám Spolupráce MŠMT s ostatními ministerstvy v oblasti vzdělávání Finanční podpora jazykového vzdělávání, výjezdy do zahraničí, nejen do anglicky mluvících zemí – žáci Kvalitní zpětná vazba mezi všemi subjekty Podpora veřejných knihoven jako dostupných míst celoživotního vzdělávání a získávání - upevňování gramotnost	časté změny legislativy v oblasti školství (omezení možnosti dlouhodobého plánování) malá faktická podpora čtenářství ze strany MŠMT malá nebo žádná podpora zřizovatele nekompetentní zásahy zřizovatele do chodu školy bez jakékoliv vize, komplikovaná (ne)komunikace, zdržování vyhlášení výsledků dotačních programů podléhání tlaku neziskových organizací a neodborných občanských sdružení na změny ve směřování školství

SWOT analýza prioritních oblastí rozvoje – Pracovní skupina pro matematickou gramotnost a k rozvoji potenciálu každého žáka

1) Materiální podmínky vzdělávání

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
široká nabídka učebnic, pomůcek, stavebnic, deskových a jiných her, elektronických materiálů a aplikací pro rozvoj matematické gramotnosti na trhu	finanční náročnost nabídky učebnic, pomůcek, stavebnic, deskových a jiných her, elektronických materiálů a aplikací pro rozvoj matematické gramotnosti na trhu stejná řada učebnic v dalším vydání je jiná než v prvním vydání (umělý tlak nakladatelství na nákup - záměrně jiné řazení kapitol a cvičení) nutnost pravidelné obnovy ICT techniky (PC, NB, kopírky, SW) nízké využívání nových technologií ve výuce a volnočasu neexistence neformální (virtuální) platformy pro školy a pedagogy ke sdílení zkušeností, tipů nebo případné odborné podpory nedostatek metodiky k matematické gramotnosti a nedostatek výukových materiálů pro předškolní vzdělávání
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
využívání dotačních titulů pro nákup a obnovu učebnic, pomůcek, stavebnic, deskových a jiných her, elektronických	neochota a nemožnost škol financovat nutné materiální podmínky pro rozvoj matematické gramotnosti

materiálů a aplikací pro rozvoj matematické gramotnosti, DVPP a vybavení učeben • vytvoření vlastního modulu/programu se zaměřením na podporu matematické gramotnosti mimo již existujících (hry, aplikace apod.) • vybudování polytechnických a vědeckých center, odborných pracovišť a učeben, digitálních a odborných „hnízd“ v učebnách • využívání moderních vyučovacích forem a metod (kritické myšlení aj.) • zajištění bezpečného připojení k internetu • smysluplné využití digitálních technologií • využití ICT školy žáky během přestávek a po vyučování • možnost spolupráce s SVČ a DDM v oblasti využití prostor a vybavení	

2) Lidské zdroje

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• dovednost žáků vyhledávat online informace z jakýchkoli zdrojů	• nepříznivý vývoj školství směrem k pedagogům, nízká prestiž povolání pedagoga, časté legislativní změny • nedostatečné povědomí pedagogů o nových trendech a vývoji v oblasti využívání moderních vzdělávacích metod a technologií k výuce • nedostatečná sebereflexe pedagogů ve výuce • zažitá stereotypy některých pedagogů, nechuť pracovat a přizpůsobovat výuku • absence DVPP v oblasti matematiky
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• rozšíření a využívání mentorské a lidské kapacity části pedagogů a ředitelů (mentoring vůči kolegům i začínajícím pedagogům, kvalitní vedoucí pedagog) • rozšíření počtu pedagogů, kteří se chtějí vzdělávat, předávat zkušenosti a dovednosti, využívat portfolia a mentoring • rozvoj poradenství a mentoringu, center pro výměnu zkušeností na škole, ve městě, kraji a	• ohrožení syndromem vyhoření pedagogů – nechuť opouštět stereotypy, nechuť pracovat na sebevzdělávání, neochota realizovat výuku mimo třídu nebo v jiném prostředí, nadměrná zátěž pedagogů (vysoké počty žáků ve třídách, přebujelá administrativa, zhoršené chování žáků) • nezájem pedagogů o vlastní rozvoj a vzdělávání

republice • prostředí podporující příklady dobré praxe a sdílení zkušeností pedagogů. • sdílení příkladů dobré praxe na společné platformě. • spolupráce mezi školami – stáže pedagogů, náslechy v hodinách kolegů. • spolupráce pedagogů s odborníky, tandemová výuka (pedagog – odborník). • motivace a podpora tvůrčích pedagogů k tvorbě a sdílení inovativních výukových materiálů (za honorář) v tištěné a převážně elektronické podobě. • využívání sebevzdělávání pedagogů online metodami – MOOC, technologie AV/VR • motivace pedagogů k dalšímu vzdělávání s využitím DVPP a digitálních nástrojů v oblasti matematické gramotnosti. • kvalitní DVPP, nejen v oblasti obsahu a metod, ale např. hodnocení, spolupráce s rodiči apod. • schopnost pedagogů přizpůsobit se novinkám a změnám, a to i v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně práce s nadanými a talentovanými. • schopnost pedagoga individualizovat, dávat formativní zpětnou vazbu, individuální srovnávání u jednotlivého dítěte a jeho posun během vzdělávání • ochota školy a pedagoga preferovat v odůvodněných případech formativní slovní hodnocení namísto standardní klasifikace • spolupráce se zahraničními školami • mezinárodní mobility pedagogů a ředitelů	• nízká flexibilita, neochota sdílet vlastní metody a materiály do výuky, sdílet vzájemné návštěvy v hodinách • neochota pedagogů měnit obsah a cíl výuky, využívat moderní technologie a metody výuky • neschopnost/neochota pedagoga pracovat individuálně a kvalitně se žáky se SVP (včetně žáků nadprůměrných a talentovaných) • nízká schopnost pedagoga zvládat nevhodné projevy žáků. • hodnocení výsledků žáka ze strany pedagoga nekorespondující se skutečnými dovednostmi žáka. • nadměrné zadávání domácích úkolů (při aktivní práci žáka po dobu školního vyučování). • nerespektující přístup pedagoga k žákům. • neochota ke spolupráci mezi pedagogem a rodiči (oboustranná). • nechuť pedagoga přizpůsobovat se změnám. • neschopnost/neochota pedagoga pracovat se studenty VŠ na odborné praxi. • neschopnost/neochota být mentorem kolegovi nebo začínajícímu pedagogovi. • stárnutí pedagogického sboru. • nedostatečné ocenění pedagogické práce (finanční, společenské). • slabá vnitřní motivace žáků • nezájem ze strany žáků o vzdělávání, nepodnětné prostředí v rodinách

3) Podmínky pro inkluzi a integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a práci a nadanými a talentovanými dětmi

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• podpora a motivace nadaných a talentovaných dětí i v rámci školy a zájmového vzdělávání (oborová	• obtížné motivování nadaných, talentovaných a dobrých žáků k práci a snadný příklon k průměrnosti ve třídě s žáky se speciálními

soustředění, workshopy, soutěže aj.) • podpora kroužků a volnočasových aktivit, zájmového a neformálního vzdělávání • možnost využití alternativních metod výuky matematiky	vzdělávacími potřebami, zúžení možností aktivit celé třídy

4) Průběh a výsledky vzdělávání

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• široká dostupnost aktuálních výsledků výzkumu v oblasti pedagogiky, psychologie a didaktiky matematiky s aplikací do výuky MŠ a ZŠ	• stagnace kurikul škol a RVP • vysoké počty žáků ve třídách • nízká časová dotace matematiky • slabá vnitřní motivace žáků k rozvíjení gramotností • malá podpora logiky a myšlení se ve výuce • přenášení zodpovědnosti za výchovu a vzdělávání z rodiny na školu • nedostatečná praktická příprava budoucích pedagogů • nízká podpora praxe studentů – budoucích učitelů MŠ a ZŠ ze strany státu a VŠ (formování pedagoga v praxi, možnost získání kvalitních nových pedagogů) • malé propojení matematických znalostí mezi vyučovanými předměty • minimální společenská prestiž matematiky. • malá propojenost školy s praxí (u učitelů i žáků) a se životem. • vysoký počet žáků ve třídách ve společném vzdělávání – v této situaci není možné uplatňovat individuální přístup a rozvíjet nadané a talentované žáky • nesystematická příprava žáků, která vede jen k povrchním znalostem
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• dělení hodin matematiky při vyšším počtu žáků ve třídě • zařazení „dvojhodinových“ bloků do výuky matematiky se zaměřením na projektové vyučování apod. • stanovení minimální počet bodů potřebných k úspěšnému složení přijímací zkoušky na střední školy s maturitou	• nekoncepčnost a nahodilost aktivit státu vůči učitelům a žákům • podléhání tlaku neziskových organizací a neodborných občanských sdružení na změny ve směřování školství • vzdělávání není prioritou státu, rodičů a žáků. • změny financování škol (nejistota financování škol při nových změnách)

• poukazování na využití matematiky v praxi a využívat více mezipředmětové vztahy pro rozvoj matematické gramotnosti • změna priorit ve výuce, důraz na logické myšlení a pěstování dobrého vztahu k matematice	• přebujelý obsah RVP • časté změny výukových priorit (čtenářská gramotnost, jazykové vzdělávání, ICT) • odkládání kariérního řádu • přijímání žáků na střední školy, kteří mají neodpovídající výsledky a školu nedokončí. • snaha udělat ze všech žáků, bez ohledu na schopnosti, maturanty a vysokoškoláky • nedostatečně vybudována znalost základních početních úkonů. • nedostatečné logické uvažování žáků • nízká časová dotace pro rozvoj matematické gramotnosti mimo výuku • nárůst výchovných problémů, nedostatek prostoru na řešení problematiky • klesající úroveň vzdělávání • neoblíbenost matematiky mezi žáky • tematická roztržitost, při níž nejdou uplatňovat mezipředmětové vztahy (např. téma rovnice v matematice je probráno až po výuce rovnic v chemii)

5) Spolupráce školy a rodiny

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
	• neochota mnoha rodičů podílet se na životě školy
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• spolupráce s rodiči v rámci projektů a akcí podporujících gramotnosti • zájem rodičů o kvalitní a individuální rozvoj a možnosti matematické gramotnosti • zájem rodičů o rozvoj matematické gramotnosti od MŠ • škola otevřená rodičům, zejména ve výuce, při objasňování cílů a metod výuky (zveřejnění tematických plánů, domácích úkolů apod.) • podpora a motivace dětí a rodičů společně v rámci školy i zájmového vzdělávání (workshopy, soutěže, mimoškolní aktivity aj.)	• malý zájem rodičů navštěvovat se svými dětmi veřejné vzdělávací instituce • nezájem rodičů o školní výsledky svých dětí (slabý vzor rodičů) • nezájem ze strany rodičů o vzdělávání, nepodnětné prostředí v rodinách • kolize hodnot reprezentovaných školou s hodnotami vyznávanými rodinou včetně preferovaných výchovných a vzdělávacích stylů

6) Ostatní faktory

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími poradenskými zařízeními (zejména dobrá komunikace a znalost aktuální metodiky).	
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• efektivní využívání evropských fondů a ostatních externích zdrojů, včetně dotačních titulů města• spolupráce MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ a školských zařízeních při přechodu mezi jednotlivými stupni vzdělávání• spolupráce s různými zainteresovanými stranami (zřizovatel, zájmové a neziskové organizace aj.)• zájem technických firem o zapojení do vzdělávacího procesu na všech úrovních vzdělávání• zapojení firem v regionu do společné a koncepční podpory matematické gramotnosti a podpora propojení teorie s praxí• navázání spolupráce škol s firmami, využití potenciálu v regionu• vytvoření propojeného systému škol všech stupňů s institucemi, neziskovými organizacemi a firmami zaměřenými na podporu matematické gramotnosti, zajistit know-how, financování a propagaci	• odliv kapacit z regionu• nedostatečná propagace a publicita matematiky

SWOT analýza prioritních oblastí rozvoje – Pracovní skupina pro rovné příležitosti

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• existující zkušenosti s integrací žáků zdravotně postižených, tělesně postižených žáků, dětí z nepodnětného prostředí, dětí se SPU (už na I. st)• existující zkušenost s prací asistenta pedagoga (I. st.)• provázanost výuky v ročnících• využívání možnosti aplikace individuálních vzdělávacích plánů• systém hodnocení a sebehodnocení• kompetentnost vedení školy• zvyšující se počet škol s bezbariérovým přístupem k učebnám• vybavení škol moderními výukovými pomůckami a speciálními vzdělávacími pomůckami• využívání interních elektronických systémů ke sdílení informací – klasifikace, plán práce apod.• pozitivní zkušenosti s jednáním učitel-žák-zákonný zástupce• fungování školských rad, sdružení rodičů a přátel dětí a školy• spolupráce se zřizovatelem• spolupráce s PPP, SPC• spolupráce s neziskovými organizacemi a spolky na území města• mimoškolní činnost – velké množství kroužků (zejména na I. stupně)• úspěšné zapojení do soutěží a projektů (lokální, mezinárodní)• zapojení škol do dobrovolnických a charitativních aktivit• metodická podpora školních poradenských pracovišť ze strany zřizovatele (města Ostravy) v současně realizovaných projektech i zamýšlených do budoucna• existence Strategického plánu sociálního začleňování a Místního plánu inkluze• velký potenciál navrhovaných aktivit ze strany a potřeb města	• vysoké nároky na pedagogy při práci s dětmi a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, nedostatek kvalifikovaných pedagogů v oblasti speciálního školství a jejich nedostatečné finanční ohodnocení• nedostatečná míra koordinace práce s žáky se SVP v rámci školy i širšího území• nesystémové pojetí pozice asistentů pedagoga – financování, částečné úvazky, nedostatečné zkušenosti s asistenty pedagoga na II. stupni• velké množství vzdělávacích akcí pro pedagogy, které musí absolvovat• zvyšující se průměrný věk pedagogických sborů (velký počet pedagogů důchodového věku a nutnost obměny)• stále vysoké počty žáků ve třídách• velká koncentrace dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí v některých třídách• občasná nejednotnost a nedůslednost v přístupu k žákům, kteří narušují výuku a neplní své povinnosti• některé školy stále nejsou bezbariérové• zastaralé a nefunkční vnitřní vybavení některých škol• často chybí vnitřní i venkovní prostory pro odpočinek a relaxaci vč. vybavení a pomůcek• chybějící zázemí pro školní poradenský tým• nevyhovující další prostory v některých školách (jídlna, družina)• nedostupnost některých školních i mimoškolních aktivit (LV, plavecký výcvik, kulturní akce, atd.) některým žákům z finančních důvodů• nezájem části rodičů o vzdělávání svých dětí a aktivity na území školy, nedostatečná komunikace se školou• v některých případech špatná spolupráce s OSPOD• nesystémové financování ŠPP

• dobré vztahy – fungující partnerství vybraných NNO a škol a města• ochota řešit široké spektrum témat - potřeba řešit problematiku rovných příležitostí na území města• dlouhodobé zkušenosti magistrátu/města s řešením projektů EU – v minulosti a současnosti realizované projekty na podporu selhávajících dětí a žáků• dostatečné kapacity škol• přítomnost odborníků z Ostravské univerzity v Ostravě – Pedagogické fakulty• angažovanost a podpora škol ze strany neziskových organizací v řešení rovných příležitostí• dobré zázemí a ochota aktérů řešit potřeby ve školství a vzdělávání	• nedostatečná podpora učitelů při řešení závažných výchovných problémů (Policie ČR, OSPOD)• vysoká administrativní náročnost při zpracování a realizaci projektů• Přetíženost škol vysokou administrativou ze strany státu• nesystémovost ve financování školních poradenských pracovišť• nedostatečná předškolní příprava dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí, nedostatečná podpora žáků a rodičů základních škol ze sociálně vyloučeného prostředí• nedostatek kapacit vyučujících pro individuální přístup a práci s ohroženými žáky• školy jsou problémem rovných příležitostí na území Ostravy zatížené zcela nerovnoměrně• problém sociálního vyloučení je více koncentrovaný v některých obvodech, a i v těchto obvodech se soustřeďuje pouze do několika mateřských nebo základních škol.• nedostatečná spolupráce rodiny, školy a NNO• relativně málo času na setkávání členů pracovních skupin• malé zapojení neziskových organizací do projektů OP VVV z důvodu obav z velké administrace• rozdíly v přístupu k SVL jednotlivých městských obvodů a obcí (různé pohledy místních samospráv na řešení problematiky rovných příležitostí)• opuštění školní docházky po ukončení základní školy• segregované MŠ a ZŠ (spádovost ze SVL)• záškoláctví, neomluvená absence, velké množství omluvených hodin• nedostatečné kapacity předškolních klubů• nedostatečné zapojení rodičů do práce předškolních klubů• část předškoláků zůstává zcela bez přípravy na ZŠ

	• rezervy ve spolupráci a v komunikaci mezi pedagogy škol a školek a pracovníky neziskových organizací• do spolupráce s NNO se zapojuje malé procento škol
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• vznik školních poradenských pracoviště, jejich etablování v životě školy a další rozvoj (např. aktivity pro nadané žáky)• rozšíření školních poradenských zařízení (PPP, SPC)• DVPP v oblasti rovných příležitostí• aplikace nových metod a forem výuky (tandemové učení – párování, Blended learning, CLIL, Hejného matematika)• rozvoj osobnostně sociální výchovy• práce s nadanými žáky• individuální hodnocení schopností a dovedností všech skupin žáků bez jakýchkoli předsudků a stereotypů• práce s třídními kolektivy – třídnické hodiny - klima třídy – klima školy, vč. supervizí• dělení tříd na výuku hlavních předmětů či jazyků• vytvoření přípravných předškolních tříd – povinně• zajištění dozoru nad žáky v době přestávek /ne pedagogy/• podpora pozice školního asistenta• další zvyšování kvality technického vybavení škol, včetně ICT (dostupnost výukových programů)• zvyšování počtu škol s bezbariérovým přístupem k učebnám• úpravy venkovních prostor, hřišť a relaxačních zón• vybavení pomůckami vč. relaxačních a kompenzačních• vyšší intenzita komunikace pedagogů s rodiči a jejich zapojení do života školy (vč. dobrovolnictví)• poradny pro rodiče /osvětové programy pro rodiče/• větší kompetence/nástroje pro omezení	• aprobovanost absolventů pedagogických fakult – chybí některé obory• změny ve financování škol – nejistota z neznámého• odchod kvalitních pedagogických pracovníků kvůli neúměrně rostoucí zátěži, také z důvodu nerostoucího finančního ohodnocení a poklesu profesní prestiže, riziko stresu a vyhoření• personální zajištění nových pozic - nedostatek psychologů a některých dalších pozic na trhu práce• udržitelnost nových pozic• zvyšování administrativní zátěže, vyšší nároky na vedení škol• zvyšující se počet žáků ze sociálně slabého prostředí• ovlivnění celé třídy problémovým žákem - změna klimatu ve třídě, nárůst výchovných problémů• nebezpečí pokles celkové úrovně vzdělání – odchod talentovaných žáků• plošné testování žáků• jednotná kritéria hodnocení nerespektující specifické odlišnosti žáků• nízká motivace žáků k učení• rychlé zastarávání vybavení a pomůcek a jejich nákladná udržitelnost• nízká úroveň spolupráce s rodičem – nízké rodičovské kompetence, přenášení odpovědnosti na školu• poloha školy v blízkosti sociálně vyloučených lokalit• vysoká míra migrace obyvatel• nárůst počtu cizinců ve školách, kteří často neumí dobře komunikovat v češtině• vznik soukromých škol• nízká informovanost o reformách,

nadměrné absence žáků• zapojení školy do komunitního života v obci/lokality• užší spolupráce škol v území (např. stáže pedagogů na různých typech škol)• další rozvoj spolupráce s VŠ v přípravě budoucích absolventů – pedagogů (dlouhodobé stáže)• rozvoj spolupráce s NNO, s OSPOD, Policií ČR apod.• spolupráce s ÚP – zajištění rekvalifikací• posilování motivace žáků k učení – exkurze, besedy, výměnné pobyty žáků, soutěže, tematické soustředění, atd.• možnost participovat na projektech (rozvoj školy, kapacit, výměna zkušeností, mezinárodní spolupráce)• možnosti zajištění externího financování (šablony, ad.)• podpora rozvoje vzdělávání selhávajících žáků ze strany vedení statutárního města Ostravy a vybraných obvodů – projekty města• široké zapojení aktérů do spolupráce (školy, odbory magistrátu i obvody)• operační program Výzkum, vývoj, vzdělávání• příprava projektu města Ostravy na podporu školní úspěšnosti a rovného přístupu ke vzdělání• rozvoj předškolních klubů• úplné ŠPP - speciální pedagog, psychology, výchovný poradce, metodik prevence, koordinátor inkluze, metodik AP a školních asistentů, příp. sociální pedagog, logoped (zefektivnění možná i zjednodušení práce pedagogických pracovníků – dohled nad žáky, jednání s rodiči, řešení absence a podobně)• projekty IROP včetně technického vybavení škol	nepřehledné legislativní prostředí, časté změny• nepochopení rovných příležitostí ze strany veřejnosti• negativní postoj některých pedagogů k inkluzi• mnoho aktérů s různorodými názory• nepodaří se vytvořit propojenou spolupracující síť• nezdaří se motivovat rodiče a děti ke vzdělávání• předčasné odchody žáků ze vzdělávacího systému• nedostatek finančních prostředků na realizaci aktivit• nedostatek personálních kapacit pro realizaci aktivit projektů města Ostravy• slabá vazba vzdělávání na uplatnění na trhu práce• větší zátěž pro vedení školy• mnohem náročnější práce – větší riziko stresu a vyhoření• nedostatečné používání již získaných pomůcek.• ukončení dotačních titulů – kde vzít finanční prostředky na pokračování nastartovaných aktivit a projektů?

SWOT analýza prioritních oblastí rozvoje – Pracovní skupina pro kariérové poradenství

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• existence základní struktury výchovného poradenství na školách• povědomí o důležitosti kariérového poradenství• burza škol = žák, učeň, středoškolák• veletrh kariéra, Řemeslo má zlaté dno, odborné a řemeslné soutěže, apod.• IPS úřadu práce (atlas středních škol)• testování ČŠI, SCIO v 9. třídě• neformální vzdělávání ve Světě techniky• aktivity jiných organizací - VŠ, DDM aj.• možnosti doplňování vzdělání prostřednictvím profesních kvalifikací• definovaná soustava národních kvalifikací• polytechnická a vědecká centra, rozvoj polytechniky, robotiky, digitální technologie• vybudování odborných pracovišť a učeben, zkvalitnění a vybudování infrastruktury pro vzdělávání a mimoškolní zájmovou činnost včetně sociálního zázemí a úprav pro bezbariérový přístup• nákup polytechnických stavebnic, učebních pomůcek• podpora kraje a SMO (OKAP, dotační program SMO Školství, program na podporu technického vzdělávání a talentmanagement)	• není zákonem definována role a náplň práce kariérového poradce na školách, kumulovaná funkce kariérového poradce (nejčastěji s výchovným radcem), není řešeno systémově• nedostatečná úroveň spolupráce se zaměstnavateli, nedostatek informací o požadavcích trhu práce• nízká úroveň kompetencí kariérových poradců• nízká úroveň spolupráce s rodinou v oblasti výběru budoucího povolání• nastavení RVP - nejednotnost tematických okruhů v rámci vzdělávání na různých školách, nízká hodinová dotace pro VO Člověk a svět práce danou kurikulárními dokumenty (<i>sedm z osmi tematických okruhů této vzdělávací oblasti je de facto volitelných a školy je vůbec nemusí realizovat. V podstatě z těchto sedmi tematických okruhů jim stačí vybrat si jeden</i>)• neprovázanost systému vzdělávání MŠ – ZŠ – SŠ• narušená kontinuita základního a speciálního středního školství• způsob přijímání dětí na SŠ• nedostatečné jazykové kompetence pedagogů a žáků - především komunikační a praktické dovednosti• nedostatečné kompetence učitelů v oblasti podnikání a finanční gramotnosti• neexistence pracovních návyků u žáků, nízká úroveň zodpovědnosti• malá pružnost na změny na trhu práce• nedostatečná podpora technických oborů• předčasný odchod dětí ze základních škol (ukončení základního vzdělávání dříve než ukončením IX. ročníku)• nízká kapacita škol (menší počet kmenových učeben na úkor odborných učeben, přístavby atd.) – problém nejen malých obcí

PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• definování, financování a vzdělávání pozice kariérového poradce, možnost oddělení pozice KP• vytvoření pracovních a materiálních podmínek pro práci KP• zvyšování kompetencí pedagogů, KP, vedoucích pracovníků k problematice trhu práce (<i>pracovní poměr, soukromé podnikání, atd.</i>), v rámci DVPP, výměna zkušeností a dobré praxe, předávání informací• zaměření kariérového poradenství na dlouhodobé plánování profesní dráhy (již od 1. stupně ZŠ)• posílení role a kompetencí (třídního) i běžného učitele• rozšíření a zkvalitnění vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, včetně materiálních podmínek• spolupráce kariérových poradců na školách s profesionálními kariérovými poradci na trhu práce• využití nástrojů pro testování nadání, pracovní zaměření osobnosti, uplatnění v budoucí kariéře• vytvoření informačních materiálů o možnostech studia• spolupráce rodičů, třídních učitelů a kariérových poradců• odborná pracoviště a odborné učebny, dostupnost učebních pomůcek a učebnic (vč. zahraničních)• podpora zřizovatele v oblastech síťování mezi školami (setkávání, spolupráce, workshopy, soutěže)• větší provázanost v rámci vzdělávacího systému a trhu práce: MŠ - ZŠ - SŠ - VŠ – zaměstnavatelé• posílení zapojení regionálních zaměstnavatelů do systému vzdělávání, exkurze u zaměstnavatelů, zájem a aktivity	• odchod dětí na víceletá gymnázia• finanční možnosti škol, pro realizaci mimoškolních forem výuky – dopravní dostupnost, apod.• klesající úroveň výsledků vzdělávání• nárůst výchovných problémů, nedostatek prostoru na řešení problematiky, nárůst počtu žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí• odtržení práce kariérového poradce od reality a tendencí trhu• změny financování škol• nesystémová podpora ze strany MŠMT• nízká prestiž manuální práce, společenská prestiž řemeslných povolání• dynamika trhu práce - nestabilita, dynamické změny, ustupuje význam klasického zaměstnaneckého vztahu, roste časová nepravidelnost práce (zkrácené úvazky, DPP, DPČ, Schwarz systém) a zejména dramaticky roste mobilita mezi profesemi.• finanční náročnost vhodných učebních pomůcek• rostoucí nedostatek pedagogických odborných pracovníků (věková struktura, nezájem o profesi, apod.)

zaměstnavatelů propagovat své obory, besedy s úspěšnými lidmi, představení profese rodičů • prohloubení spolupráce se sociálními partnery (ÚP aj.)• zkvalitnění informací o místním trhu práce a budoucí poptávce po profesích a jejich dostupnost• podpora klíčových kompetencí přenositelných mezi sektory ekonomiky• podpora výuky k podnikání na ZŠ (vzdělávání učitelů a metodické pomůcky, tvorba her, podpora badatelských projektů)• příležitosti ověřit si technickou a manuální zručnost žáků a studentů, vzdělávání učitelů v této oblasti, zajištění pomůcek (např. řemeslné inkubátory, minitryhy SŠ, OŠ přímo na ZŠ, řemeslo má zlaté dno)• podpora nových metod a forem výuky cizích jazyků, včetně využití zahraničních rodilých mluvčích, podpora bilingvní výuky, výměnných pobytů• spolupráce se zahraničními školami a organizacemi, sdílení zkušeností a dobré praxe• příležitosti uplatnění v nových technologických oblastech – např. 3D tisk• podpora kroužků a volnočasových aktivit, podpora zájmového a neformálního vzdělávání (DDM, SVČ, ŠD, knihovny, Svět techniky, apod.)• využití existujících nástrojů dobré praxe (stavebnice polytechnické, motivační programy do škol)• podpora zvyšování kapacit škol• PR o kvalitních stránkách českého školství u nás i v zahraničí• efektivní využívání evropských fondů a ostatních externích zdrojů• rozvoj hodnot – motivace k pracovním návykům a vedení ke kariéernímu úspěchu• činnost nově vzniklého MSPAKT	

SWOT analýza prioritních oblastí rozvoje – Pracovní skupina pro financování

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• připravenost projektových fishe• spolupráce jednotlivých skupin• rychlá reakce na možné nové výzvy• spolufinancování zřizovatelem• zkušenost ředitelů s čerpáním dotací (dle zřizovatele)• dotace města• možnost poradenství odborných pracovníků MMO v oblasti využívání finančních zdrojů z operačních programů a jiných finančních zdrojů	• ukončení čerpání IROP• ukončené dotační programy (zejména investiční)• problematika participace škol• špatná časová souvislost s operačními programy• administrativní zátěž (zejména pro ředitele a ekonomky)• nekomplexnost financování• nemožnost finančního ohodnocení práce ŘŠ (zásady zřizovatele) - zásady některých zřizovatelů nedovolují si ředitelům proplácet mzdy z projektů. V malých školách nemá ředitel možnost delegovat úkoly spojené s projekty na jiné pracovníky, vykonává je jen sám.• přílišná závislost na externích zdrojích• podíl zřizovatelů na spolufinancování• ve většině projektů absence možnosti čerpání osobních nákladů na zajištění odborníků a odměny pro realizátory• nedostatek odborníků pro plynulé zajištění realizace projektů
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
• výzvy MŠMT• příhraniční spolupráce• norské fondy• šablony II• výzvy v oblasti školství a ŽP MSK• výzvy v oblasti školství a ŽP SMO• RESTART• ITI• MMR (Ministerstvo pro místní rozvoj)• Program Interreg V-A Č-PL• zajištění personální podpory ze strany zřizovatele• Erasmus• nadační fondy• realizace seminářů na téma fundraising pro ředitele škol a školských zařízení• výměny zkušeností z oblasti čerpání a získávání finančních zdrojů mezi řediteli	• nevyhlášení nových dotačních programů• dodání finančně nákladných povinných příloh k projektové žádosti (např. projektová dokumentace ke stavbě)• podmíněnost vydání souladu jedné výzvy pro účast ve výzvě druhé (viz RESTART, ITI – MŠMT OP VVV)• nedostatečná kvalita zpracování projektových záměrů žadatelů• neochota zřizovatelů k uvolnění veřejných financí• malá motivace ředitelů k čerpání• nezajištěnost finančních prostředků po skončení projektu na jeho pokračování (osobní náklady, náklady na materiál aj.)• přetíženost pedagogických pracovníků a s tím spojená neochota realizace projektů

školských organizací	
vytvoření veřejné sítě odborných učeben realizovaných z dotací a projektů v rámci OstravyExterní dotační agentury a dotační poradenství	

Seznam zkratk

CJ	cizí jazyk
ČG	čtenářská gramotnost
ČŠI	Česká školní inspekce
DDM	dům dětí a mládeže
DPČ	dohoda o pracovní činnosti
DPP	dohoda o provedení práce
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
ICT	informační a komunikační technologie
IROP	integrovaný regionální operační program
ITI	integrovaná teritoriální investice
KP	kariérový poradce
MAP	místní akční plán
MAP ORP Ostrava II	projekt Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Ostrava II
MG	matematická gramotnost
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NB	notebook, přenosný počítač
NNO	nestátní nezisková organizace
OKAP	projekt Odborné, kariérové a polytechnické vzdělávání
OP VVV	Operační program výzkum, vývoj, vzdělávání
OSPOD	orgán sociálně právní ochrany dětí
OŠ	odborná škola
ORP	obec s rozšířenou působností
OU	Ostravská univerzita v Ostravě
PC	osobní počítač (nepřenosný)
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PS	pracovní skupina
RVP	rámcový vzdělávací program
ŘŠ	ředitel školy
SMO	statutární město Ostrava
SPC	speciálně pedagogické centrum
SŠ	střední škola
SVČ	středisko volného času

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MAP ORP Ostrava II

Reg. číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/17_047/0009132

SVL	sociálně vyloučená lokalita
SVP	speciální vzdělávací potřeby
SW	software
ŠD	školní družina
ŠVP	školní vzdělávací program
ÚP	Úřad práce
VO	volitelný okruh
VŠ	vysoká škola
ZŠ	základní škola